

Motioner till Klimataktions riksårsmöte 2010

BLOCK 1: MOTIONER OM VERKSAMHETEN

Motion 1: Om arbetsfördelningen inom Klimataktion

Motion 2: Klimatmärkning

SENT INKOMMET. Motion 17: Medel för kampen mot Förbifart Stockholm

SENT INKOMMET. Motion 18: Kampanj för omställning av industrin

BLOCK 2: MOTIONER OM PRINCIPER

Motion 3: Avsluta satsningen på etanol

Motion 4: Styrmedel för minskad energiförbrukning

Motion 5: Ransonera utsläppen!

Motion 6: Max 1,5 graders global uppvärmning

Motion 7: Sänk Sveriges utsläpp med 60 procent till 2020

Motion 8: En fossilfri värld 2050

Motion 9: Fossilfritt Sverige 2030

Motion 10: Förbjud försäljning och import av jätteräkor

Motion 11: Förbjud landgrabbing!

Motion 12: Förbjud import och försäljning av vegetabilisk olja och soja

Motion 13: Förbjud flygreklam

Motion 14: Statlig luftskeppsindustri i Sverige

Motion 15: Lagg om Event Sweden

Motion 16: Greenhouse Development Rights som Klimataktions klimatpolitiska riktlinje!

BLOCK 1: MOTIONER OM VERKSAMHETEN

Motion 1: Om arbetsfördelningen inom Klimataktion

Styrelsen för Klimataktion Stockholm anser att Klimataktion bör se över sin arbetsfördelning för att långsiktigt kunna expandera organisationen och spela en ännu viktigare roll för att stimulera kampen för att hejda den globala uppvärmningen.

Riksorganisationens styrelse bör koncentrera sig på det som måste utföras av en riksorganisation dvs

- se till att medlemsregister, nyhetsbrev och hemsida fungerar som stöd till hela organisationen
- bygga upp ett centralt kansli med finansiering
- stödja olika lokala organisationer i framför allt uppbyggnaden
- svara för en aktiv talespersonfunktion så att Klimataktion framstår som en naturlig samtalspartner och opinionsbildare i klimatfrågor
- förbereda och genomföra nationella arrangemang så som årsmöten och studiedagar
- driva frågor av nationell och internationell karaktär.

Det är viktigt att Klimataktion behåller den decentraliserade struktur som producerar många arrangemang i Stockholm och övriga orter. Därför bör lokala arrangemang i Stockholm skötas av och finansieras av Klimataktion Stockholm genom dess styrelse och arbetsgrupper.

Styrelsen för Klimataktion Stockholm yrkar

att årsmötet antar ovanstående principer som vägledning för arbetet

Styrelsens svar: Motionen sammanfattar ungefär vad riksstyrelsen redan ser som sina huvuduppgifter, och det kan gagna föreningen att detta tydliggörs och fastställs. Vi yrkar därför på bifall.

Motion 2: Klimatmärkning

Nu börjar allt fler företag matcha sig som klimatvänliga och klimatsmarta. Men hur står det till med det? Är det bara ett PR-trick eller är man bevisligen duktiga på att kraftigt minska sina utsläpp av växthusgaser. Som bekant finns redan flera miljömärkningar. Dessa har onekligen medfört fler varor som är skonsammare mot miljön. Men oftast finns märkningen bara på varor i livsmedelsaffären. En klimatmärkning bör också omfatta bilar, cyklar, möbler, tandborstar, blomkrukor och allt annat. Kanske strumpor från Borås är vänligare för klimatet än hittransporterade från Indien.

Jag inser att en klimatmärkning är en komplex fråga. Samtidigt tror jag att den ökar trycket och motivation hos industrin att kraftigt minska sina utsläpp. På lång sikt kan förhoppningsvis en klimatmärkning också få vissa länder att bli mer vänligt sinnade till att skriva på ett klimatavtal.

Jag vill att årsmötet säger ja till:

att Klimataktion ska påbörja arbete med en klimatmärkning.

att Klimataktion ska kunna samarbeta med andra organisationer i arbetet med en klimatmärkning, om man finner det lämpligt.

Lars Sterneby

Styrelsens svar: Vi delar uppfattningen att klimatmärkning är en angelägen fråga för att ge den klimatmedvetne konsumenten ett bättre underlag för sina köpbeslut. Klimataktion bör driva klimatmärkning som ett krav gentemot handlare och branschsammanlutningar. Däremot anser vi inte att det ligger inom Klimataktions verksamhetsområde att själva arbeta med att ta fram en klimatmärkning – det finns det andra som bättre kan göra. Av det skälet yrkar vi avslag på motionen.

BLOCK 2: MOTIONER OM PRINCIPER

Motion 3: Avsluta satsningen på etanol

I kampen mot oljeberoendet inom den svenska transportsektorn har etanolen under en längre tid varit de svenska politikernas favoritprojekt. Som skogsprofessorn **Sören Wibe** sammanfattar i en artikel på **SvD Brännpunkt** 2010-01-19:

”I Sverige är till exempel etanolen befriad från energiskatt och koldioxidskatt, och vi har laborerat med miljöbilspremier, befrielse från trängselskatt, fri parkering och nedsatt fordonsskatt för etanolbilar. Bara i nedsatt skatt erhåller den svenska etanolkonsumtionen en subvention i storleksordningen en och en halv miljard kronor per år.”

Till detta kan läggas att riksdagen lagstiftat om att alla svenska bensinstationer ska kunna erbjuda två bränslen vilket lett till en omfattande utslagning av bensinpumpar på landsbygden och därmed försämrade service till glesbygdernas invånare. Till råga på allt har en del förare till bilar som kan köras på etanol övergivit denna när oljepriserna sjunkit. Så den stora satsningen har inte motsvarats av ökad efterfrågan.

Inledningsvis kunde det vara befogat att satsa offentliga medel på ett nytt bränsle för att sedan kunna utvärdera. Nu när flera utvärderingar visar stora negativa effekter på miljö och klimat måste satsningen omprövas. Markanvändningen i Brasilien påverkas genom att allt större arealer används för etanolproduktion som tillsammans med sojaodlingarna leder till att urskogen reduceras. Planerna på etanolproduktion i Tanzania finansierat delvis via biståndsbudgeten kommer att gå ut över livsmedelsodlingen. Beräkningarna av energiåtgången för att producera etanol visar dystra siffror. (I bilagan finns en utförligare redovisning av argumenten.)

Vi menar att huvudlinjen för västvärldens fordonsflotta måste vara att drastiskt minska energiåtgången genom utbyggnad av kollektivtrafik och spårburen godstrafik samt genom lägre hastigheter på vägarna och lättare personbilar. Många resor till arbetet kan ske med cykel. För motorer till bilar, bussar, traktorer, lastbilar och lyftkranar måste krav ställas om långtgående reduktioner av förbrukningen av bränsle. Samtidigt måste bränsleskatterna höjas. Bland alternativa bränslen kan störst hopp ställas till biogasen. Elbilar utnyttjar bränslet med mindre spill än bensinmotorn men samtidigt måste elektriciteten produceras någonstans. I kalkylerna måste också energiåtgången för nyproduktion av bilar räknas in.

Energigruppen i Klimataktion Stockholm yrkar således att årsmötet beslutar att Klimataktion ska verka för **att** satsningarna på etanol som alternativbränsle för fordon fasas ut och avslutas

att den nödvändiga reduktionen av utsläppen från transportsektorn ska ske genom satsningar på järnväg, kollektivtrafik och cykling, skärpta effektiviseringskrav på alla motorer, höjda bränsleskatter kombinerat med satsning på framförallt biogas som förnybar energikälla.

Claes Trygger   Jan Carlson   Beatrice Sundberg   Dan Westin

Styrelsens svar: Styrelsen sympatiserar med motionens innehåll till stora delar. Etanol tillverkad av jordbruksprodukter riskerar alltid att ställa fattiga människors behov av livsmedel mot mer resurstarka bilister. Visserligen finns även projekt för att framställa etanol ur exempelvis skogsråvara, men tills sådan etanol finns till ett konkurrenskraftigt pris håller vi med om att etanolens miljöklassning bör upphävas. Vi yrkar därför bifall på att-sats 1, men avslag på att-sats 2 då den är för detaljerad.

Motion 4: Styrmedel för minskad energiförbrukning

Idag använder Sverige ca 400 Terawattimmar energi för uppvärmning, transporter, industriella processer, belysning etc. En stor del av detta, drygt 40 %, är fossila bränslen som förorsakar koldioxidutsläpp. Även övriga energislag orsakar utsläpp av växthusgaser vid byggande, transporter etc, om än i mindre utsträckning. Under lång tid har kampanjer för energieffektivisering drivits i Sverige. Trots detta ligger användningen av energi på ungefär samma nivå. I Energimyndighetens senaste långtidsprognos daterad 6 mars 2009 förutspås t o m en fortsatt ökning under de närmaste 20 åren.

Om vi ska få ned koldioxidutsläppen i Sverige till en hållbar nivå och dessutom kunna visa tekniska lösningar som kan inspirera andra länder måste Sverige genomföra en politik för kraftig minskning av energianvändningen.

Möjliga styrmedel för att minska energiförbrukningen är reglering, information, offentliga bidrag, skatter, offentliga investeringar och ransoneringssystem.

Exempel på önskvärd **omreglering** är krav på att alla hushåll ska ha individuell mätning och betalning av hushållsel, dvs förbud mot att baka in elen i hyran. Krav på hushållsvis mätning och betalning av varmvatten beräknas minska energiåtgången för varmvatten med 15- 20 %. Sverige skulle enligt exempel från Tyskland kunna införa rätt till tillträde till elnätet för småproducenter. Industrins kylvatten skulle kunna användas i fjärrvärmenäten genom s k trepartstillträde. För Klimataktion är det naturligt att stödja krav på väsentligt bättre energiförbrukning i alla typer av motorer och för återanvändning av avgaser och avfall. Etc

Flerfamiljshusen i Sverige har energideklarerats under de senaste åren men enligt branschen har en liten andel av de möjliga energibesparingarna genomförts. Här kunde en kampanj med **information och utbildning** göra skillnad.

Utbyggnaden av förnybar elproduktion finansieras till stor del av elcertifikaten som fungerar som en subvention. Historiskt har **bidrag** använts för att stimulera energieffektivisering med ibland små konsekvenser. I dagsläget borde särskilda bidrag införas för att få skolorna i Sverige att byta sin belysning.

Offentliga investeringar behövs framförallt inom transportsektorn. Men de kommunala bostadsföretagen borde också energieffektivisera miljonprogrammet. Många offentliga verksamheter såsom skolor, förskolor och äldreboenden behöver moderniseringar med energieffektiviseringar. Dessa satsningar måste vara långsiktiga för att garantera kvalitet i genomförandet.

Ransoneringssystem eller individuella kvoter fyller stora krav på rättvisa och jämlikhet men kräver omfattande registrering och administration och ett allmänt krismedvetande.

På kort sikt ger ändringar i **beskattningen** störst möjligheter att minska förbrukningen av energi. Höjda energiskatter bör av fördelningsskäl kombineras med höjda grundavdrag för hela befolkningen. I bilagan ges exempel på förändringar i skattesystemet som skulle minska åtgång av energi och ändliga råvaror. Dessa förändringar räcker inte för att förhindra den globala uppvärmningen men bör ändå genomföras snarast, inte minst med tanke på att skattesystemet redan finns och delvis medverkar till beteenden som ökar klimatkrisen.

Jag yrkar

att Klimataktion uttalar att alla former av styrmedel måste användas för att minska förbrukning av energi och utsläpp av växthusgaser.

Jan Carlson, Stockholm

Bilaga - Beskattning för minska klimathotet

Idag beskattas hushållens energiförbrukning för hus och transporter genom ett system med energiskatter, koldioxidskatter och moms. Nivån på dessa skatter behöver ökas, men vi kan konstatera att de redan idag möter protester. Beskattningen av industrin och transportnäringen är mer ihålig än en schweizerost. Jag föreslår att dessa undantag stegvis avskaffas

Idag är den mest **elslukande industrin** befriad från energiskatt. Vi vet att kostnadstryck är en stor stimulans till rationalisering och besparing. Låt industrin betala energiskatt men öka också möjligheterna att använda spillvärmes till fjärrvärme eller elproduktion.

Även **yrkesfisket** slipper idag betala energiskatt på sin brännolja. Därmed kan de stora trålarna åka långa sträckor och dammsuga havsbotten i olika världsdelar. Låt fisket betala vanliga energiskatter.

Det är absurt att **flyget** idag inte belastas av några energiskatter utan i en del fall t o m subventioneras av mindre kommuner. Sverige bör inom EU driva linjen att flygbränslet ska beskattas på samma nivå som fordonsbränsle. Kom ihåg att den nuvarande skattefriheten tillkom efter andra världskriget då det bedömdes som ett allmänt intresse att etablera flygförbindelser mellan olika länder och världsdelar!

Den **internationella sjötrafiken** använder mycket skattebefriad dieselolja. Sjöfarten borde betala samma energiskatter som landtransporter.

Jordbruket använder idag mycket diesel till sina traktorer och har en

rabatt på dieselskatten. Denna rabatt gäller även andra motorer till maskiner. Regeringen har halverat rabatten. Den bör avskaffas helt. Den särskilda skatten på konstgödsel har avskaffats från 1 jan 2010.

Därigenom blir det mer lönsamt att använda konstgödsel och det organiska jordbruket får en svårare konkurrenssituation.

Skattesubventionerna till **etanolen** bör trappas ned och avskaffas med hänsyn till etanolens klimatomåttligt ohållbara produktionsformer. (Etanol producerad i västvärlden förbrukar mycket energi och den brasilianska etanolen bidrar indirekt till minskningen till regnskogen.)

Uttagsskatt på el producerade av **vindkraft** ägda av kooperativ har av Skatteverket introducerats från 2010. Den motverkar direkt satsningar från privatpersoner på vindkraft.

En arbetsgivare kan idag betala tennis eller andra motionsaktiviteter för de anställda och dra av utgifterna. Om man däremot stimulerar de anställda att cykla till arbetet ska detta beskattas som förmån. **Cykling** borde klassificeras som motion.

Förmånsbeskattningen av bilar som bekostas av arbetsgivaren är idag proportionell till inköpspriset. Beskattningen borde även ta hänsyn till koldioxidutsläppen.

Av arbetsgivaren tillhandahållna parkeringsplatser för bil gör att fler i storstäderna tar bilen till arbetsplatsen. P-förmån bör beskattas alla dagar som bilen enligt körjournalen inte använts för tjänsteresa.

Inom den rena energibeskattningen kan man nu notera att priset **på bensin och diesel** är relativt lågt f n beroende på flera faktorer. För att åstadkomma en minskning av förbrukningen av fossila bränslen bör skatten systematiskt höjas år från år.

Beskattningen av biltrafik bör göras mer proportionell till åkandet.

Kilometerskatt för lastbilar skulle ha en sådan effekt. Trängselskatter eller biltullar höjer också kostnaden för att använda bilen. I Stockholm bör trängselskatten höjas avsevärt.

Mat och råvaror

En stor andel av utsläppen av växthusgaser är kopplad produktionen av **livsmedel**, särskilt kött. Det gäller avskogning vid röjning för nya fält, användning av pesticider och konstgödning, transporter, kylning samt metangas från kor och risfält. Beräkningar visar att ungefär 25% av all mat i Sverige slängs antingen före eller efter matlagning. Sedan 1970-talet har livsmedel en lägre moms om 12%. Med normal moms om 25% skulle maten bli dyrare och svinnet troligen minska. Egen odling av grönsaker eller frukt samt skogsbesök för att plocka bär och svamp skulle gynnas.

Att bygga nya **bostäder** kräver mycket energi och råvaror. Det befintliga bostadsbeståndet kan utnyttjas bättre. Sverige kunde göra som Norge och låta andrahandsuthyrning av del av bostad vara en skattefri intäkt för innehavaren. Beskattningen av innehav borde vara högre medan flyttskatterna borde sänkas.

Återvinning och reparation bör gynnas för att få ett hållbart samhälle. Kom ihåg åtgången av energi och råvaror för att tillverka och transportera nyproducerade varor! Sänk moms till 6% på alla slags reparationstjänster för fordon, hus, kläder, instrument, maskiner, TV-apparater mm. Återuppliva förslaget från 2007 om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för mindre företag i ett antal servicenäringar. Vi bör sträva efter att förlänga livslängden på maskiner och varor som används av privatpersoner och företag.

Det ständiga köpandet av nyproducerade varor och kläder ökar utsläpp, energiförbrukning och vattenförbrukning. Moms för varor borde inte behöva betalas två gånger. **Andrahandsförsäljning** av kläder, möbler etc borde vara befriad från moms, även i affärer. Försäljning av skänkta varor vid ideella förenings basarer borde vara helt skattefri.

Jan Carlson

Styrelsens svar: Motionen för fram många bra förslag, men att-satsen är problematisk. Ett styrmedel måste ju inte automatiskt vara något positivt, eller passa ihop med andra styrmedel. Vi föredrar vårt förslag i proposition 3 och yrkar därför avslag på motionen.

Motion 5: Ransonera utsläppen!

Klimathotet är absolut den största utmaning människan ställts inför. Vi har under hundra års tid byggt upp vår civilisation genom en ansvarslös och aningslös förbränning av fossila bränslen. Nu står vi inför vägskälet att antingen fortsätta som förut med fruktansvärda konsekvenser eller bryta vår ohållbara livsstil. Många har förslagen på lösningar varit men inget har lyckats kombinera snabba utsläppsminskningar med en rättvis fördelning av bördan. Utom ett. Det förslaget stavas individuella utsläppsrätter eller koldioxidransonering.

Idén är enkel. Forskarna vet hur mycket koldioxid som kan släppas ut för att temperaturen inte ska stiga mer än vad som redan är in-tecknat och för att jordens lungor ska kunna absorbera alltihop. Utifrån det sätts ett absolut koldioxidtak, sedan fördelas mängden lika mellan medborgarna. Var och en får ett ransoneringskonto från vilket ransoner dras vid köp av sådant som skapar utsläpp, exempelvis flygresor eller när man tankar bilen. Den som gör av med mindre kan sälja ransoner. Taket sänks år för år medan samhället ställer om till fossilfri lågenergiförbrukning, närodlat mat, färre resor och ett ekonomiskt system som inte har tillväxt som mål utan jämlikhet och ekologisk hållbarhet. Rent ekonomiskt kan ransoneringen bidra till statskassan genom att staten auktionerar ut kolransoner till företag som behöver dessa i sin verksamhet.

Ett ransoneringssystem av koldioxid är varken utopiskt eller orealistisk att införa. Systemet fördelar utsläppen rättvist från rik till fattig och skapar press för att ställa om samhället i fossilfri riktning. En ekologisk hållbar livsstil uppmuntras och belönas medan en motsatt bestraffas när ens ransoner tagit slut. Sverige har goda möjligheter att införa systemet enligt

Storbritanniens miljödepartement Defra vars egna land planerar ett ransoneringssystem för drivmedel inom den närmsta framtiden.

Ett ransoneringssystem med koldioxid är dessutom ett så viktigt krav att det måste drivas politiskt. Varken tekniklösningar, klimatprodukter, skatter eller privat klimatomoralism kommer att rädda miljön och tiden för handling är dessutom knapp. Ska vi bryta nuvarande business-as-usual så måste utsläppen ransoneras och det rättvist. Allt annat vore ett självmord för den planet vi alla bor och lever på. Undertecknad ber från djupet att partiet ska ställa sig bakom denna oerhört viktiga motion och driva förslaget i en eventuell rödgrön regering. Vi har inte råd att vänta eller att sätta våra förhoppningar till falska eller trubbiga åtgärder. Det är nu det gäller - för våra barn och barnbarns skull!

Därför yrkar undertecknad på

att Klimataktion ställer sig bakom motionen att minska koldioxidutsläppen via ett ransoneringssystem

att Klimataktion ska driva kravet om ett kolransoneringsystem aktivt

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Efter det seminarium om ekonomiska styrmedel som Klimataktion anordnade i februari 2010, där kolransonering var ett av förslagen som diskuterades, beslutade styrelsen för att i dagsläget inte entydigt förespråka något särskilt styrmedel, som ransonering, men däremot uttrycka en beredskap för att införa skarpa åtgärder. I proposition 3 står: "Klimataktion är inte främmande för att tillgripa åtgärder som individuella utsläppsrätter ("ransonering"), auktionera utsläppsrätter till fossilföretagen och återbetala inkomsterna till invånarna ("cap and dividend") eller en omfattande progressiv klimatskatt vars intäkter antingen fonderas för klimatomställning eller återbetalas ("tax and dividend)". Vi föredrar den formuleringen och yrkar därför avslag på motionen.

Motion 6: Max 1,5 graders global uppvärmning

I nuläget anser klimataktion att den globala uppvärmningen max får bli 1,7 grader. Det är dags att revidera siffran. Enligt nya rön måste vi hållas oss till 1,5 grader för att försäkra oss om att klimatet inte skenar iväg när kolhalten i atmosfären passerar en kritisk nivå. Målet är en utmaning men den måste antas om vi ska kunna leva på jorden det kommande seklet.

Därför anser motionären

att klimataktion ställer sig bakom kravet att jorden max får bli 1,5 grader varmare

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Vi håller med om att Klimataktion, i likhet med de 49 minst utvecklade länderna och världens små önationer, bör ställa sig bakom kravet på högst 1,5 graders global genomsnittlig uppvärmning, och yrkar således bifall på motionen.

Motion 7: Sänk Sveriges utsläpp med 60 procent till 2020

I klimataktions nuvarande klimatpolitiska program vill man sänka Sveriges utsläpp med 50 procent till 2020. Ambitionen är bra men ribban måste höjas om vi ska lyckas sänka kolhalten i atmosfären till 350 ppm för att inte jordens ekosystem ska kollapsa.

Motionären anser därför att Sverige bör minska sina koldioxidutsläpp med 60 procent till 2020. Utsläppsmålet är inte omöjligt eller orealistiskt men ställer hårda krav på att avveckla större delen av vårt fossilberoende snarast möjligt. Dels för att minimera risken för skenande klimatförändringar och dels för att förbereda Sverige den dag oljan tar slut eller att tillgången blir så liten att samhället faller isär när oljetillförseln stryps. Sverige har goda förutsättningar att uppnå målet med tanke på vilket tekniskt och ekonomiskt underlag landet har.

Utsläppsmålet skapar också debatt om vad samhället måste göra för att genomföra en grön omställning. Om ett land som Sverige kan sätta ett så tufft mål som motionären föreslår så kan vi bli den kompass världen behöver för att lossa alla spärrar för att börja resan mot en fossilfri och hållbar värld.

Därför anser undertecknad

att klimataktion ska verka för att Sveriges koldioxidutsläpp ska minska med minst 60 procent till 2020

att alla utsläppsminskningar ska ske på hemmaplan

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Redan Klimataktions krav på en halvering av Sveriges inhemska utsläpp 1990-2020 är mer än någon annan organisation kräver (vad vi känner till), och vi tror dessvärre inte att en ytterligare skärpning av det kravet kommer att ta oss närmare målet om ett Sverige som har upphört att bidra till den globala uppvärmningen. Vi yrkar därför avslag på motionen, utan att motsätta oss dess andemening.

Motion 8: En fossilfri värld 2050

I klimataktions klimatpolitiska program vill man sänka de globala utsläppen med 80-90 % till 2050. Med tanke på hur allvarlig situationen kring klimatförändringarna är måste utsläppen bort så fort som möjligt. Risken är annars att ekosystemet tippar över med fasansfulla konsekvenser. Därför bör de globala utsläppen vara noll senast vid 2050. Allt annat är att leka med elden.

Därför anser motionären

att klimataktion ska verka för att de globala utsläppen ska vara noll senast år 2050

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Vi föreslår i proposition 2 att ett mål är att "minska den klimatpåverkan som mänskliga aktiviteter medför med minst 95 procent till år 2050". Det gör Klimataktions krav långtgående vi anser att en ytterligare skärpning knappast för oss närmare målet. Vi yrkar därför avslag på motionen.

Motion 9: Fossilfritt Sverige 2030

Undertecknad anser att partiet bör verka för att Sverige ska vara fritt från fossila bränslen senast 2030. Detta för att bidra till en hållbar värld för våra barn- och barnbarn. Ambitionen är möjlig om vi stenhårt satsar med en vilja bortom alla gränser.

Därför anser motionären

att klimaktion ska verka för att Sverige ska vara fossilfritt senast 2030

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Att fasa ut de fossila bränslena ur Sveriges ekonomi borde vara en ytterst prioriterad uppgift och fullt möjlig till år 2030. Vi yrkar bifall på motionen.

Motion 10: Förbud försäljning och import av jätteräkor

Jätteräkor är ett samlingsnamn för stora räkor som lever i tropiska hav. *Tigerräkor* är egentligen namnet på den art som är vanligast bland jätteräkorna i handeln. Jätteräkor har blivit en alltmer efterfrågad delikatess i den rika världen, vilket har lett till att en stor industri med fiske eller odling av jätteräkor växt fram i flera tropiska länder. Det är idag en av världens snabbast växande industrier. Jätteräkindustrin har blivit hårt kritiserad både för miljöförstöring och för sina sociala effekter.

Antingen odlas räkorna i dammar i områden där mangroveträsk förekommer eller så fångas den vilt i världshaven. Båda dessa metoder innebär att viktiga ekosystem förstörs när skog och åkermark skövlas eller havsliv läggs i ruiner. Civilbefolkningen jagas ofta bort och får sin försörjning förstörd för lång eller evig tid framåt där räkbolagen drar fram, oftast med blodiga och våldsamma metoder.

Det är på tiden att frågan uppmärksammas genom ett förbud i Sverige som förhindrar försäljning och import inom landets gränser. Det är inte acceptabelt att västvärldens sug efter lyxvaror ska innebära en katastrof för andra. Det är heller inte acceptabelt att blunda för problemet med tanke på vilken enorm skada jätteräkeindustrin orsakar.

Därför yrkar motionären på

att klimataktion driver på för ett förbud införs i Sverige mot försäljning och import av jätteräkor

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Vi är medvetna om att jätteräkodlingar i Syd orsakar såväl miljöproblem som sociala problem, men samtidigt utgör en viktig inkomstkälla för människor i Syd. Vi menar att det finns mer prioriterade utsläpp för oss som klimatrörelse i Nord att attackera än import från fattiga länder. Vi yrkar avslag på motionen.

Motion 11: Förbjud landgrabbing!

Landgrabbing är ett obehagligt fenomen som dykt upp de senaste åren. Termen innebär att rika länder köper upp odlingsbar mark i fattiga länder för att trygga matförsörjningen eller den fordonsbaserade etanolproduktionen för sina invånare i takt med att klimatförändringarna försämrat jordbruket på det egna territoriet. De fattiga länderna lovas pengar, skolor, vägar, investeringar eller vårdkliniker men i praktiken "stjäls" marken som den fattiga befolkningen starkt behöver utan att löftena uppfylls samtidigt som befolkningen blir lidande. Sverige är ett av de länder där landgrabbing tillåts.

Bland annat har det svenska energiföretaget SEKAB råkat i blåsväder efter att bolaget anklagats för att drivit bort bönder från odlingsbar mark för att använda den till etanol som drivmedel till bilar samtidigt som folk i landet svälter. Saken blir heller inte bättre att vegetation skövlas för att ge plats för produktionen med resultat av utarmning och ökenspridning av jorden.

Klimataktion bör verka för att ett förbud införs i Sverige mot att företag eller regeringar godtyckligt köper upp eller arrenderar odlingsbar mark utomlands för eget bruk i konflikt mot miljöns och civilbefolkningens behov. Det är illa nog att industriländerna orsakat klimatförändringarna som är orsaken till landgrabbingen men vi ska inte göra saken värre för utländerna med detta nykoloniala projekt.

Därför yrkar undertecknad på **att** klimataktion ställer sig bakom ett förbud i Sverige mot att regeringar och företag köper upp eller arrenderar odlingsbar mark i fattiga länder för eget bruk

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Frågan är komplex eftersom det är de länder där "landgrabbing" sker som tillåter det. Skälen varierar säkert – från korrupta administratörer till desperat behov av utländsk valuta. Klimataktion motsätter sig att svenska företag och myndigheter deltar i företeelsen men det ligger inte i vår makt att förbjuda verksamheten. Vi yrkar därför avslag på motionen.

Motion 12: Förbjud import och försäljning av vegetabilisk olja och soja

Vegetabilisk olja (eller palmolja) och soja är två produkter som oftast kan ses som ingredienser i matvaror. Tyvärr framställs dessa genom stora skövlingar av världens regnskogar. Regnskogarna kallas ofta jordens lungor då de suger åt sig stora mängder koldioxid och gör om det till syre till atmosfären. Skogarna hyser också stora mängder växt- och djurarter som människan kan ha nytta av i exempelvis forskningen av nya läkemedel. När skogarna avverkas frigörs lagrat kol med utrymme för ökenspridning då det inte längre finns någon biomassa som binder jorden. Därför är det oroande hur vi konsumenter förstör denna skatt utan att vi vet om det. Dock är det absurt att vi vanliga dödliga ska behöva "välja bort" produkten när sanningen är att staten måste lagstifta bort den för ett högre syfte.

Därför yrkar undertecknad på
att Klimataktion driver på för att ett förbud ska införas för import och försäljning av vegetabilisk olja och soja

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Även om ambitionen att rädda regnskogen är ytterst angelägen kan vi inte ställa oss bakom attsatsens förslag om förbud av import av all vegetabilisk olja och soja. Det skulle inkludera exempelvis även grekisk olivolja och kinesisk soja, som inte kommer från regnskogsmark. Vi yrkar därför avslag på motionen.

Motion 13: Förbjud flygreklam

Flyget är en av de växande källorna av växthusgaser och bidrar extra till klimatförändringarna när utsläppen sker så nära atmosfären. Som vi alla vet är den globala uppvärmningen ett hot människans och planetens överlevnad. Just därför är det otroligt korkat och cyniskt att det ska finnas flygreklam som uppmuntrar folk att flyga, ofta i nöjessyfte. Motionärerna vill gå så långt att använda reklamförbudet mot tobak för att argumentera för ett flygreklamsförbud. Varför är det förbjudet att göra reklam för tobak som skadar hälsan men inte för flygreklam som skadar planeten och i slutändan våra liv?

Med ovanstående korta motivation kräver undertecknad ett totalförbud mot flygreklam i Sverige av klimatskäl.

Därför yrkar motionären
att klimataktion ska verka för att ett förbud mot flygreklam införs i Sverige

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Förra årsmötet avslog en likalydande motion och i år har vi en proposition med tillväxtkritik som vi anser formulerar poängen bättre och mer övergripande. Klimataktion bör utveckla kritiken av såväl konsumtion/konsumism och reklam i allmänhet, i synnerhet reklam för utsläppsintensiva varor.

Motion 14: Statlig luftskeppsindustri i Sverige

I dagsläget görs långväga resor ofta med flyg. Dessvärre är flyget ett oerhört klimatfarligt sätt att resa med stora mängder växthusgaser som pumpas direkt in i atmosfären. Dock finns ett alternativ för den som vill resa klimatsmart, nämligen luftskepp.

Fördelarna med luftskepp är många. De drar långt mindre bränsle än ett flygplan, de är tysta, kräver inga flygplatser, tar sig fram inom hyggliga tider och erbjuder större komfort för passagerarna än konventionella flygplan. De har dessutom en mycket säkrare konstruktion i dagsläget då många luftskepp går på helium istället för vätegas. Även om det behövs mer forskning och investeringar är denna glömda juvel väl värd att satsa på.

Motionären yrkar på att klimataktion ska verka för en statlig luftskeppsindustri upprättas i Sverige. Med statlig tillverkning skulle det finnas stora möjligheter för Sverige att visa världen att det går att resa utan att planeten skadas.

Om människan är kapabel till att bygga månraketer och atombomber så är hon också kapabel att tillverka luftskepp och då i stor skala. Det handlar bara om vilja – om den finns vill säga.

Därför yrkar undertecknad på
att Klimataktion driver på för att inrätta en statlig luftskeppsindustri i Sverige

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Vi anser att det finns starka skäl att stimulera forskning och utveckling av luftskepp och tror att det mycket väl kan bli en framtida ersättare av det konventionella flyget. Men för att luftskepp ska kunna konkurrera med flyget måste flyget börja betala för sina verkliga miljökostnader eller förbjudas. Vi kan inte kräva en luftskeppsindustri innan förutsättningar finns för att använda luftskeppen. Vi ser heller inte nödvändigheten av att en framtida luftskeppsindustri skulle behöva vara statlig. Vi yrkar därför avslag på motionen.

Motion 15: Lägg om Event Sweden

I juni 2009 kom vänster- och miljöpartiet tillsammans med socialdemokraterna överens om att bilda det statliga turistbolaget Event Sweden efter en valseger 2010 vars syfte är att marknadsföra Sverige utomlands. Det problematiska med satsningen är hur de "globala turisterna" ska ta sig till Sverige. Undertecknad gissar att det sker med flyg. Flyget är knappast känt för sin miljövänlighet. Industrin växer årligen tack vare de monstruösa subventioner som denna sektor årligen erhåller från politiskt håll. Tyvärr kommer det dröja många år innan flyget blir fossilfritt. Får flyget fortsätta hållas kommer det bli försent att stoppa klimatförändringarna innan de skenar iväg med fasansfulla konsekvenser.

Undertecknad anser att klimataktion bör verka för att projektet läggs om där flyg som transportmedel till Sverige i resubudet tas bort. Det absurt av den rödgröna oppositionen pratar om den globala uppvärmningen och samtidigt bidrar till att den förstärks genom klimatfarligt flygbaserad turism.

Därför anser undertecknad

att Klimataktion verkar för att flyget som transportmedel till Sverige i turistprojektet Event Sweden tas bort efter en eventuell rödgrön valseger

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Det är ett rimligt krav oavsett vem som vinner valet. Vi föreslår således bifall om vi tar bort "efter en eventuell rödgrön valseger".

Motion 16: Greenhouse Development Rights som klimataktions klimatpolitiska riktlinje!

Att läget är akut när det gäller människans påverkan på klimatet är något som borde vara uppenbart vid det här laget. Frågan är hur vi ska kombinera snabba utsläppsminskningar med en rättvis fördelning av fossilbördan. Utöver ett system med personliga kolransoner så finns en ide' som heter Greenhouse Developments Right (GDR), lanserat av den amerikanska tankeledaren Egoequity.

Grundbulten i detta ramverk är ett ansvars- och kapacitetsindex, RCI, där man väger in ländernas bruttonationalprodukt och ackumulerade koldioxidutsläpp sedan 1990. Man tar också hänsyn till hur stor andel av befolkningen som tjänar mindre än 20 dollar per dag. De som ligger under denna fattigdomströskel betraktas varken som ansvariga för några betydande koldioxidutsläpp eller bedöms ha resurser att betala för dem. Pengarna som betalas ut från i-länderna till u-länderna kan användas till ekonomisk och social utveckling med en tillfällig utsläppsökning som sedan trappas ned.

Med hjälp av de här indextalen kan man sedan räkna fram hur mycket varje land måste bidra till insatserna mot den globala temperaturhöjningen, insatser som till en början kan ske på hemmaplan men på sikt även kräver kraftfulla gröna investeringar i u-länderna. Enligt detta sätt att räkna måste USA betala den största klimatnotan medan länder som Kina och Indien kommer relativt billigt undan i förhållande till sina folkmängders ekologiska fotavtryck. Med andra ord fördelas bördan rättvist och vägen till en fossilfri värld kan börja.

Undertecknad anser att klimataktion bör ställa sig bakom Greenhouse Development Rights som krav i organisationens klimatpolitik som rör internationella frågor. GDR är det styrverk som världen behöver för att lösa klimatfrågan på ett rättvist sätt.

Därför yrkar undertecknad på

att Klimataktion ställer sig bakom Greenhouse Development Rights som klimatpolitiskt krav

att GDR ska bli Sveriges officiella flaggskepp i den internationella klimatpolitiken

Robert Zackrisson

Styrelsens svar: Klimataktion ställde sig redan vid förra årsmötet bakom Greenhouse Development Rights och eftersom motionens förslag därmed redan är genomfört yrkar vi därför avslag på densamma.

Motion 17: Medel för kampen mot Förbifart Stockholm

Arbetsgruppen för stadsplanering och trafikfrågor i Klimataktion Stockholm har tagit initiativet till en samordning under valrörelsen för arbetet mot Förbifart Stockholm. Antalet organisationer som vid remissvar och skrivelser visat sig vara emot Förbifarten är 40, som därför kallades till det första samordningsmötet den 1 mars. Mötet samlade 44 representanter för 25 organisationer. Med kallelsen bifogades ett diskussionsförslag till gemensam plattform, som efter diskussion ändrats något.

Samordningen ska enbart agera i frågor där vi kan se att organisationernas samlade tyngd ger fördelar. En av dessa frågor är att till den 1 april producera och distribuera en kampanjtidning, Trafikverket.nu. Det är också det datum då den nya myndigheten Trafikverket med hemsidan Trafikverket.se startar sin verksamhet.

Så många organisationer som möjligt ska bidra ekonomiskt till produktionen av tidningen och till annat specialdesignat material; affischer, knappar, en broschyr, en väst och klisterlappar.

Allt detta beslutades i onsdags, den 17 mars, och om aktionerna ska bli verklighet behövs ekonomiskt stöd från de organisationer som har möjlighet att bidra. Det snabba tempot medför att enbart jag personligen står som motionens undertecknare.

Undertecknad anhåller att årsmötet beslutar **att** bidra till ovan nämnda aktioner med summan 10 000 kr.

*Bertil Ottoson
Klimataktion Stockholm
Arbetsgruppen Stadsbyggnad och trafikfrågor*

Styrelsens svar: Motionen inkom för sent för att hinna behandlas av styrelsen, men årsmötet kan välja att behandla motionen ändå.

Motion 18: Kampanj för klimatanpassad omställning av industrin – för jobben och framtiden

För att på allvar kunna bekämpa koldioxidutsläppen och därmed klimatförändringarna krävs en drastisk omställning av såväl transporter som produktion i samhället. En stor del av dessa är i sin nuvarande omfattning en omöjlighet och de fossilslukande sektorerna måste få en annan inriktning. Bilindustrins aktuella kris ställer till exempel frågan både om inriktningen av produktionen och det långsiktiga försvaret av arbetstillfällena på sin spets

Klimatrörelsen i Sverige är ännu alltför svag och smal för att på allvar kunna utgöra en förändrande kraft vad gäller detta. En breddning och förstärkning är av nöden

Bägge dessa omständigheter pekar mot att Klimataktion borde ta initiativ till en kampanj för "gröna jobb", för en omställning av industrin i riktning mot en samhällsnyttig och klimatanpassad produktion. Det skulle kunna få den dubbla effekten att rörelsen breddas och också på allvar peka fram emot en påtaglig minskning av växthusgasutsläppen.

Ett stimulerande exempel att dra nytta av är engelska Campaign against Climate Change:s kampanj "One Million Climate Jobs Now!"

<http://www.campaigncc.org/greenjobs>

Någon form av alternativ skiss eller plan för omställning av produktionen inom industrin - kanske med ett första fokus på bilindustrin - borde kunna bli en angelägenhet för en bred allians av miljöorganisationer och andra folkliga rörelser, och förhoppningsvis skapa kontakter med mer framåtblickande och radikala delar av fackföreningsrörelsen. Även forskare inom olika områden kan tänkas vara intresserade av att delta i utformandet.

Här finns en del intressanta historiska erfarenheter att studera, bland annat när de anställda på flygindustrin Lucas Aerospace i England på 70-talet drev en facklig kamp för en alternativ produktionsinriktning . Även arbetet med att utforma den svenska miljörörelsens alternativa energiplan MALTE i slutet av samma 70-tal kan ge lärdomar och idéer.

Vi föreslår därför:

att Klimataktions nya styrelse får i uppdrag att under verksamhetsåret ta initiativ till en landsomfattande kampanj för klimatomställning av industriproduktionen – för jobben och framtiden, i linje med ovanstående inriktning.

*Göran Kärrman
Andreas Malm
Lars Henriksson*

Styrelsens svar: Motionen inkom för sent för att hinna behandlas av styrelsen, men årsmötet kan välja att behandla motionen ändå.